

STUDENOMBUDET VED UIO: ÅRSRAPPORT 2018

Formål: Bidra til rettferdighet, men ikke fordel, for studenter som tar kontakt.

Verdier: Uavhengighet, profesjonalitet og integritet.

Oppsummering

Antall henvendelser er på et stabilt nivå sammenlignet med tidligere år. Det dukker hvert år opp problemstillinger og situasjoner som er nye for oss, og i 2018 gjaldt det f.eks. praksis rundt bekreftelser til studenter som søker forlenget oppholdstillatelse, og at studenter kan miste retten til å få toppkarakter på masteroppgave hvis de ikke leverer innen en fastsatt frist. Andre problemstillinger er gjengangere, som forsinket sensur eller klagesensur uten vedtak om utsatt frist, at en sak ikke er korrekt identifisert som en tilretteleggingssak, og at det fattes vedtak om tap av eksamensrett uten at det informeres om klageadgang.

Vårt hovedmål er å gjøre studentene i best mulig stand til å selv håndtere sin egen sak. Der hvor vi likevel finner grunn til å involvere oss, fører det til at saken løses lokalt, eller kommer inn på korrekt saksbehandlingsspor, med svært få unntak. Vårt hovedfokus er korrekte prosesser.

Henvendelser

Studentombudet ved UiO mottok 220 nye henvendelser i 2018. Hvordan disse er fordelt etter antall per fakultet, kategori, måned og type hjelp, er gjengitt i grafer fra side 5. For 2019, vil vi kunne vise tidsbruk per parameter i tillegg til antall.

I de aller fleste henvendelsene gir vi veiledning om hvordan studenten best kan ivareta sine interesser i en oppstått situasjon. Videre er det en god del som blir henvist videre. Dernest er det en gruppe saker hvor vi tilbyr studenten å involvere oss i saken fordi vi mistenker feil eller ser uklarheter, og i 2018 har disse henvendelsene handlet om følgende:

- Uklarhet rundt bruk av turistvisum i forbindelse med utveksling
- Kontinuasjoneksamen kun tilbudt studenter med karakter D, E eller F
- Ikke informert om klageadgang i vedtak om tap av eksamensrett
- Sak om tap av eksamensrett ikke videresendt til Den sentrale klagenemnda for overprøving etter avslag på klage lokalt
- Forsinket vitnemål for bachelorgrad, og manglende svar fra fakultetet

Studentombudet

Postadr.: Postboks 1173, Blindern, 0318 Oslo
Kontoradr.: Lucy Smiths hus, 1. etasje

Telefon: 22 85 74 48

Mobil: 452 98 992

E-post: studentombudet@uio.no

Web:

<http://www.uio.no/om/organisasjon/studentombud/>

- Student ikke gjort kjent med varslers identitet i forbindelse med behandling av bekymringsmelding om skikkethet (begrenset kontradiksjon)
- Student ikke gjort kjent med varslers identitet i forbindelse med å bli innkalt til møte for å snakke om påstander rundt studentens oppførsel (begrenset kontradiksjon)
- Forsinket sensur uten vedtak om utsatt frist (5 måneder for sensur av masteroppgave)
- Sak ikke identifisert som tilretteleggingssak, og ikke informert om klageadgang (utsatt innlevering av masteroppgave)
- Uklarhet rundt praksis for å gi bekreftelser til studenter som ønsker forlenget oppholdstillatelse pga. en andre mastergrad i Norge
- Manglende forhåndsvarsling, vedtak og hjemmel for vedtak om tap av studierett
- Uklarheter rundt regel om at studenter mister muligheten til å få karakteren «A» hvis man leverer etter innleveringsfristen.
- Forsinket klagesensur (5 måneder)

Vi har ikke opplevd noen økning i antall henvendelser om seksuell trakassering.

Samhandling

I tillegg til at vi skal påse at studenters rettigheter ivaretas i enkeltsaker, ønsker vi å løfte noen overordnede problemstillinger, som kan legges til anbefalinger fremmet i tidligere rapporter.

De overordnede problemstillingene for 2018, er følgende:

1. Hvordan snakke om mangfold knyttet til etnisitet og språk:

Vi møter studenter som ikke nødvendigvis mener seg utsatt for rasisme eller diskriminering, men som likevel forteller om kommentarer knyttet til språk og etnisitet, som oppleves påfallende, ubehagelige eller krenkende. Enkelte mener også at de har blitt utsatt for rasisme eller diskriminering basert på etnisitet eller språk. Dette er som regel ikke hovedårsaken til at studenten tar kontakt med oss, men det kommer opp i samtalen.

2. Formelle klageprosesser:

I henhold til forvaltningsloven § 32, så skal det organet som fattet et vedtak, være det som mottar klage. Vedtaksorganet skal altså ha mulighet til å revurdere sitt opprinnelige vedtak. Dersom de opprettholder sin opprinnelige beslutning, altså ikke tar klagen til følge, skal den sendes til overordnet organ, jevnfør forvaltningsloven § 28. I henhold til universitets- og høyskoleloven § 5-1, første ledd, er dette organet institusjonens (UiOs) klagenemnd.

Vi ser noen steder at der hvor institutter har saksbehandlingsansvar, så sendes saken til klagenemnda via fakultetet, som altså i sin tur behandler saken. At fakultetet også behandler saken er et overflødig ledd i saksbehandlingen. Det koster ressurser for universitetet, og tid for studenten. Enkelte fakulteter har dette på plass, mens andre har en to-instansbehandling før klagenemnda, og i svært få tilfeller, ser vi også at saken ikke sendes til klagenemnda.

Studentombudet er organisatorisk plassert i Enhet for internrevisjon (EIR). I vårt mandat står følgende:

«Studentombudet vil kunne være en viktig bidragsyter i å informere om deler av det interne kontrollsystemet ved UiO. Det er derfor viktig at leder for EIR holdes orientert om vesentlige problemstillinger i ombudets arbeid.»

Vi har gitt innspill til EIR sin risikovurdering høsten 2018.

Videre har vi hatt ulike møter med fakulteter og studenttillitvalgte på UiO, og deltatt på noen møter i Læringsmiljøutvalget som observatør. Vi har hatt treffetid på Det juridiske fakultet, annenhver onsdag i oddetallsuker. Det har ikke vært treffetid på Blindern fra medio februar og ut året, på grunn av byggarbeider i Kristian Ottosens hus. I juli har vi deltatt på Studentparlamentets arbeidsutvalg sitt overlappsseminar.

Samfunnsrolle

Den 1.mars i 2018 vedtok et enstemmig Storting at regjeringen skulle komme tilbake med et forslag om å lovfeste at «alle studenter skal ha tilgang på et studentombud, inkludert fagskolestudenter». Forslag til lovtekst ble sendt på høring. Det ble også forslått at studentombudene ikke skal kunne instrueres (uavhengighet), og ha en særskilt taushetsplikt. Vi har praktisert særskilt taushetsplikt siden oppstart 1.2.2013, ved at vi f. eks ikke benytter UiO sitt saksbehandlingssystem. Det er i tråd med anbefalingene som er gitt fra Kunnskapsdepartementet i forbindelse med det nye lovforslaget.

Vi har deltatt og presentert på nasjonal nettverkssamling for studentombud i Tromsø, deltatt på nasjonal og skandinavisk nettverkssamling for ombud i høyere utdanning i Bergen. I tillegg har vi deltatt og hjulpet til med organiseringen av den årlige konferansen til The European Network of Ombuds in Higher Education (ENOHE), som et ledd i at vi har ansvar for sekretariatsfunksjonen til ENOHE. Fra august 2018, har vi samarbeidet om sekretariatet med våre kollegaer ved Københavns universitet. Etter hvert som antall studentombud har økt (og fortsetter å øke), har det også vært naturlig å ha møter med kollegaer på Østlandet.

Den 27.4.2017 vedtok Universitetsstyret ved Universitetet i Bergen (UiB) at «Styret anbefaler at det utarbeides nasjonale kriterier for rapportering for Studentombudene». Det er uklart hvem dette er rettet

mot. Studentombudet ved UiB har tatt det opp i det nasjonale nettverket. Det har blitt drøftet kort, men per i dag finnes ingen slike nasjonale kriterier.

Organisasjon

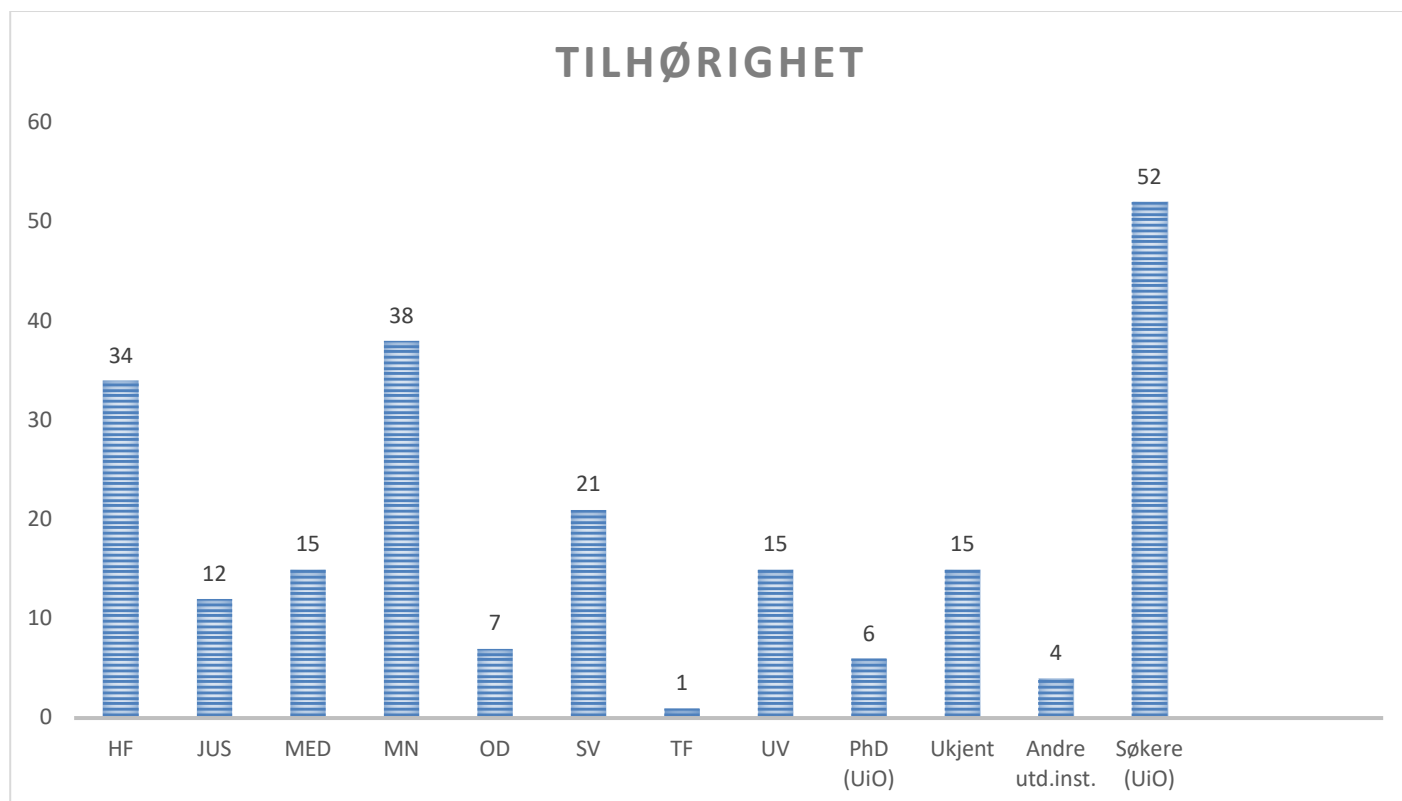
Vikariat for medarbeider ble forlenget i 3 måneder, det vil si ut mai måned, pga. kapasitetsutfordringer, og forsvarlig overlapp etter endt permisjon.

Studentombud ble fra 1.1.2019 en del av en eksisterende samarbeidsavtale mellom UiO og Norges Idrettshøgskole (NIH). Samarbeidet om studentombud skal evalueres etter ett år. Rektoratet, assisterende universitetsdirektør og Studentparlamentets arbeidsutvalg var involvert i prosessen ultimo 2018.

I det nevnte lovforslaget om studentombud, anbefales samarbeid på tvers av utdanningsinstitusjoner, fremfor deling av rollen som studentombud med annen rolle på utdanningsinstitusjonen. Det er derfor ikke utenkelig at det vil komme flere lignende henvendelser om samarbeid.

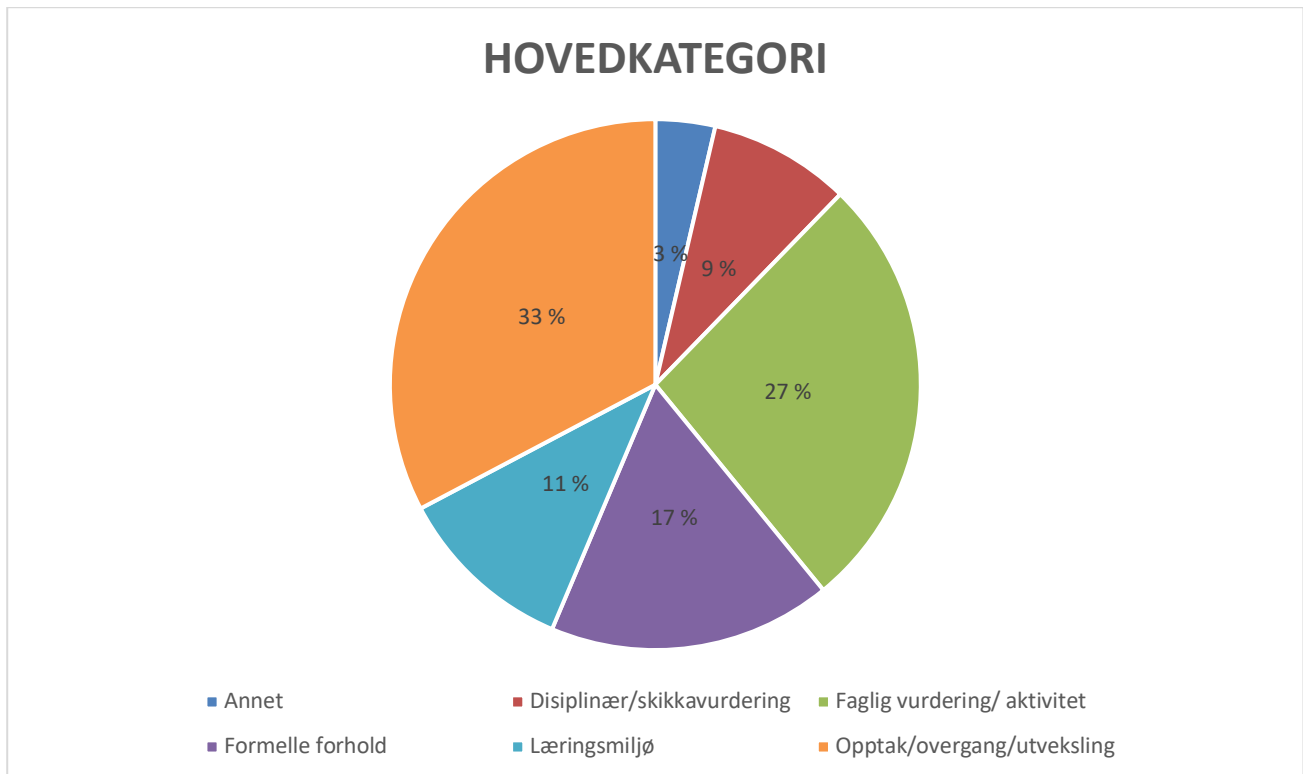
Til vanlig har vi én medarbeider i Kristian Ottosens hus, og én medarbeider i Lucy Smiths hus. På grunn av byggearbeider har begge hatt kontor i Lucy Smiths hus fra medio februar og ut året. Det antas at dette har påvirket antall henvendelser noe, da rundt 10 % av henvendelsene tidligere år har vært via direkte oppmøte. Tilbakeflytting vil skje primo april 2019. Det er ikke ideelt eller ønskelig å ha kontor i to ulike bygg. Kontoret i Kristian Ottosens hus sikrer imidlertid enkel adgang for studentene, selv om det kun er mulig for én medarbeider å arbeide der, da kontoret også fungerer som møterom.

Figur 1:

Kommentar: Det har vært en kraftig økning i antall henvendelser fra internasjonale studiesøkende personer. Disse blir henvist direkte videre. Sett hen til tidsbruk per henvendelser, ser vi at disse henvendelsene tar svært lite av vår kapasitet.

Figur 2:

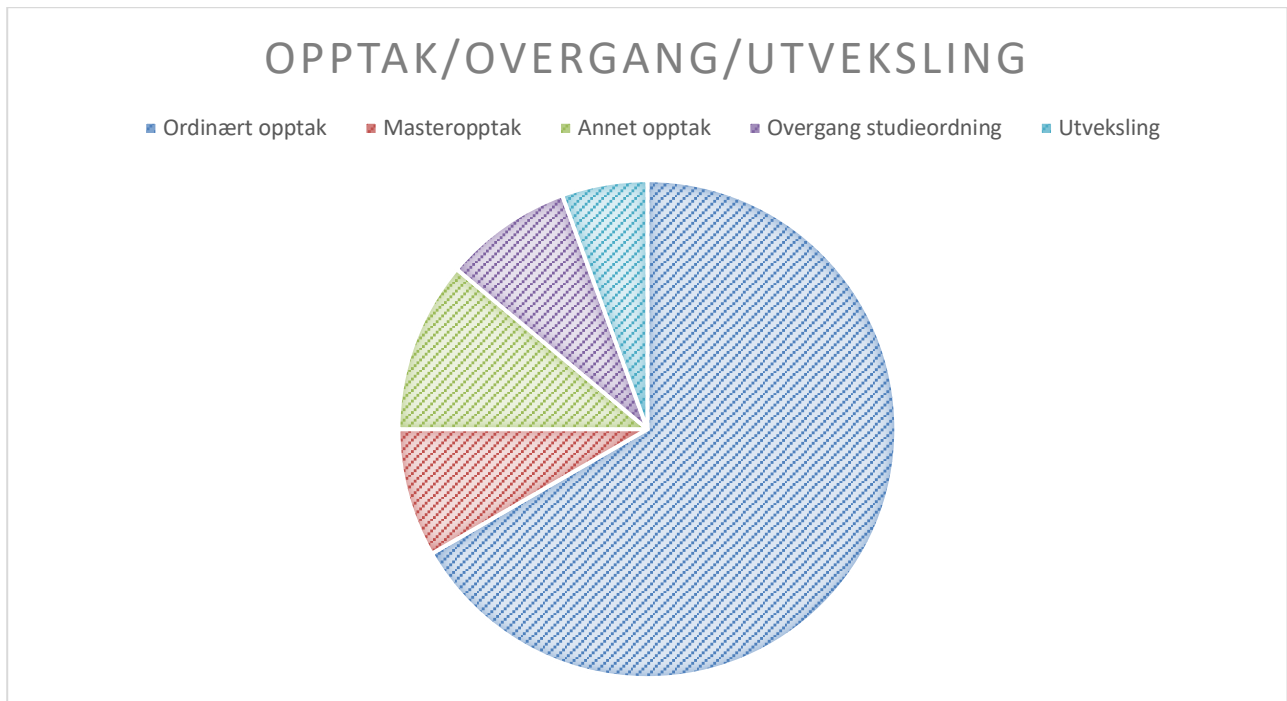

Nye kategorier:

I årsrapport for 2016 og 2017, var det vesentlige forskjeller i hvor mange henvendelser vi fikk inn per kategori. Det viste seg at det ikke var noen realitetsendring i henvendelsene, men at kategoriene nok var for vage eller upresise. I tillegg er mangfoldet av sakstyper stort, noe kategoriene ikke gjenspeilet godt nok, og vi endte tidligere opp med relativt mange henvendelser i kategorien «Annet». I 2018 har vi derfor jobbet med en ny metode for kategorisering: vi har færre kategorier, men med tilhørende underkategorier. Målet har vært at det skal være enklere å kategorisere, og at grafene bedre skal gjenspeile arbeidet. Dette vil imidlertid si at det ikke vil være mulig å direkte sammenligne antall henvendelser per kategori med tidligere år. Vår foreløpige vurdering er at den nye kategoriseringen fungerer bedre enn den gamle, noe som f.eks. kommer til uttrykk i at antall henvendelser i kategorien «Annet» er vesentlig redusert.

Grafene 2 A til 2 E, viser antall henvendelser per underkategori, innenfor hver hovedkategori, med tilhørende beskrivelser.

Figur 2 A:

Samtlige henvendelser i underkategorien «Ordinært opptak» har blitt henvist direkte videre.

Masteropptak: Henvendelser som gjelder opptak til mastergradsprogram, enten søkeren er fra utdanningsinstitusjonen eller ekstern.

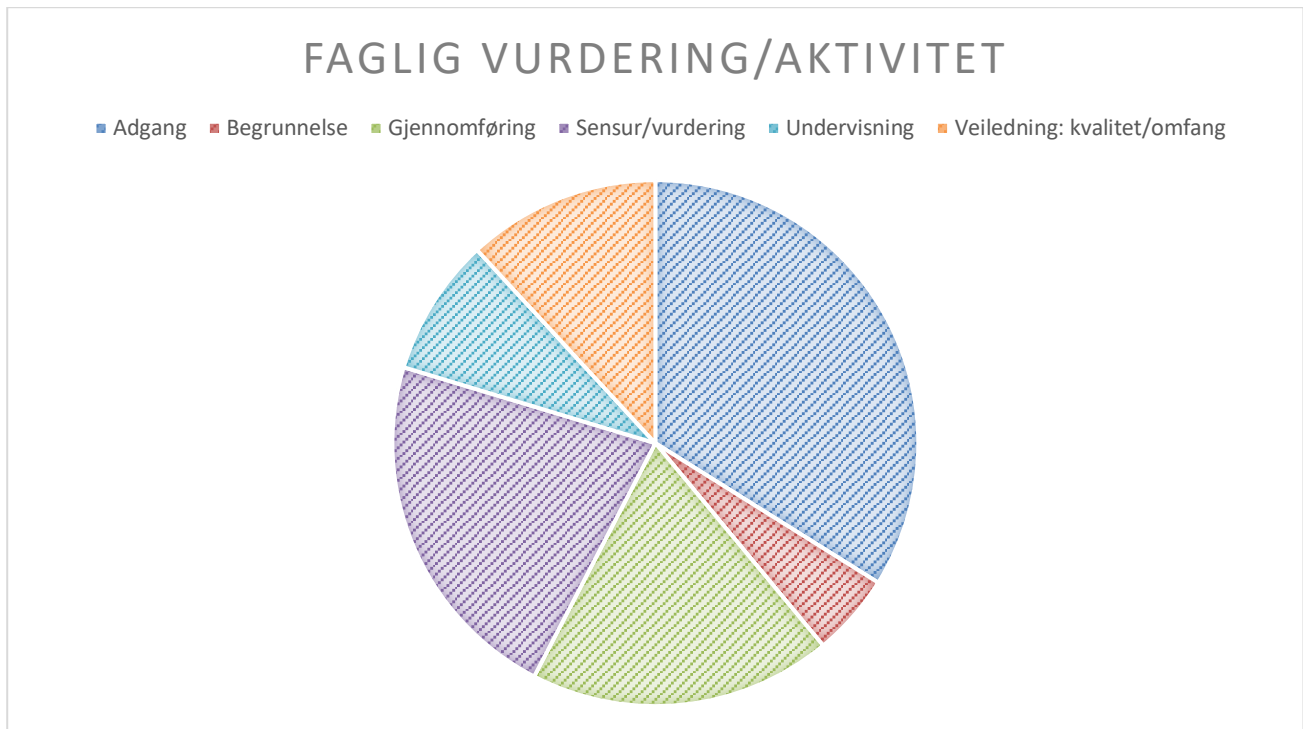
Overgang studieordning: Henvendelser som gjelder overgang mellom studieordninger, typisk på samme program, og ved omleggelse av studieordninger, innad på UiO.

Utteksling: Henvendelser som gjelder forhold før, under eller etter utveksling, inkludert godkjenning av fag etter endt utvekslingsopphold. Grensesnitt mot kategori om opprykk, innpass eller fritak.

Opprykk/innpass/fritak: Henvendelser som gjelder opprykk/innpass eller fritak, typisk i forbindelse med studiepoeng avlagt ved annen utdanningsinstitusjon, eventuelt bytte av studieprogram på utdanningsinstitusjonen. Merk at det ikke gjelder godkjenning av fag etter endt utvekslingsopphold. (Ingen henvendelser i denne kategorien i 2018).

Andre opptak: Henvendelser som gjelder ordinært opptak via Samordna opptak, opptak på særskilte grunnlag, opptak til PhD-program, opptak til emner for enkeltmnestudenter.

Figur 2 B:

I kategorien «Faglig vurdering/aktivitet» kommer henvendelser som gjelder undervisning, obligatoriske faglige aktiviteter, eksamen eller praksis, og med følgende underkategorier:

Adgang: Henvendelser som gjelder adgang til å ta eksamen (tap av eksamensrett) eller levere arbeidskrav/oppgave, samt adgang til utsatt eksamen/innlevering som ikke er tilrettelegging.

Gjennomføring: Henvendelser som gjelder gjennomføringen av eksamen, undervisning, praksis, eller andre obligatoriske faglige aktiviteter. Her er klage på formelle feil ofte en mulighet for studenten.

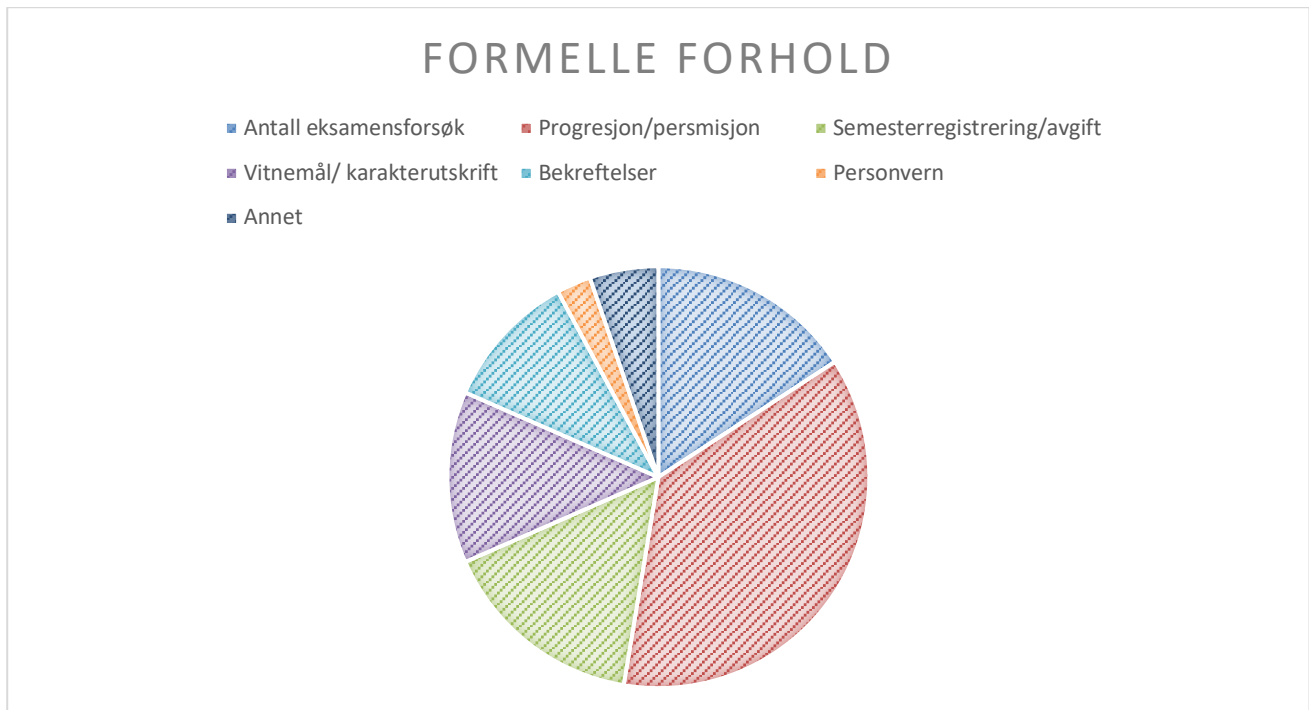
Sensur/vurdering: Henvendelser som gjelder vurderingen eller sensureringen av en faglig aktivitet, enten det er praksis, arbeidskrav eller eksamen. Her er også forsinkelser i sensur/ vurdering. Klage på formelle feil er ofte en mulighet for studenten, med mindre det er snakk om generell misnøye med vurderingen.

Begrunnelse: Henvendelser fra studenter som mener de har fått en mangelfull begrunnelse, eventuelt forsinket eller uteblitt begrunnelse. Her kan klage på formelle feil være en mulighet for studenten.

Undervisning: Henvendelser som gjelder omfanget eller kvaliteten på undervisning

Veiledning: kvalitet/omfang: Faglig veiledning på større skriftlige arbeider, hvor det er en avtalt veiledningsrelasjon, og hvor det er kvaliteten eller omfanget på veiledningen som er tema, og ikke veilederens opptreden eller adferd (da skal henvendelsen plasseres under «læringsmiljø» og «opptreden/ adferd»)

Figur 2 C:

Antall eksamensforsøk: Henvendelser med spørsmål om antall eksamensforsøk, eventuelt henvendelser hvor studenten har benyttet maks antall forsøk, og befinner seg i en situasjon hvor det er eller vil bli fattet vedtak om tap av studierett.

Progresjon/ permisjon: Henvendelser med spørsmål om permisjons/progresjonsregler, eventuelt hvor studenten er i konflikt med reglene og befinner seg i en situasjon hvor det er eller vil bli fattet vedtak om tap av studierett. Redusert progresjon kan være et tilretteleggingstiltak, og dersom det er tilfellet, vil saken bli ført som en tilretteleggingssak.

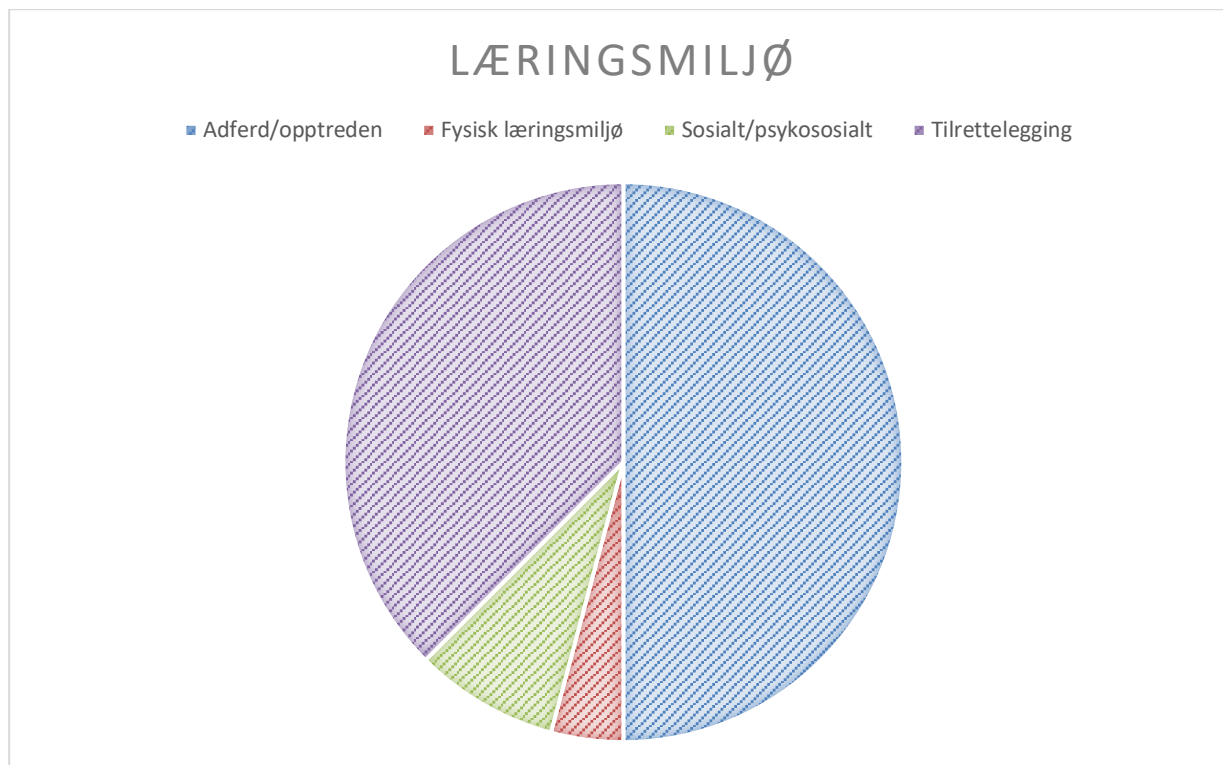
Semesterregistrering/avgift: Studenter som ikke har betalt eller registrert seg innen fristen, og som det kan være aktuelt å søke om dispensasjon for.

Vitnemål/karakterutskrift: Henvendelser om manglende/forsinket vitnemål/ karakterutskrift, tapt vitnemål, såkalt gradsfangst, spørsmål om muligheter for å bytte ut emner o.l.

Bekreftelser: Henvendelser om ulike former for bekreftelser som UiO kan eller skal gi til eksterne myndigheter, og som er knyttet opp mot studentens formelle status som studerende.

Personvern: Henvendelser som gjelder UiOs behandling/ lagring/ deling av studenters personlige opplysninger. Henvielse til personvernombud vurderes individuelt.

Figur 2 D:

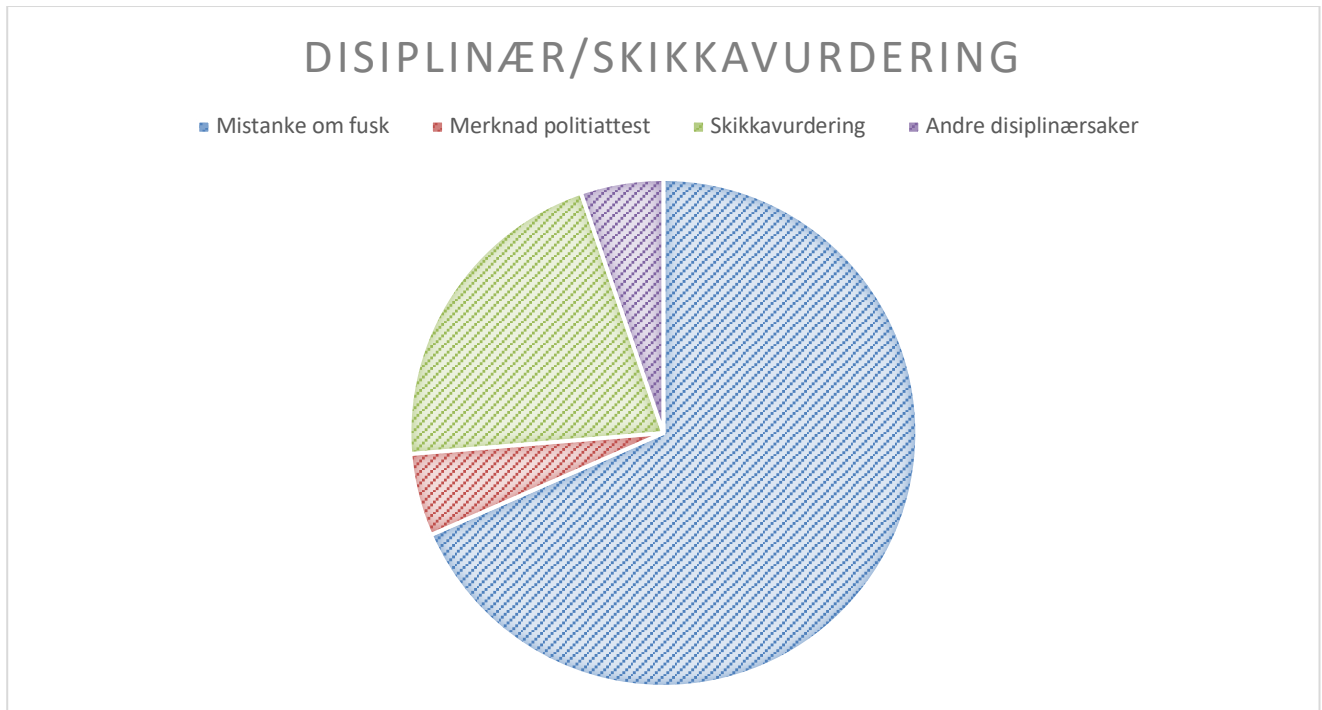
Adferd/ opptreden: Henvendelser som i all hovedsak handler om adferden/ opptreden til personer med tilknytning til utdanningsinstitusjonen.

Fysiske forhold: Henvendelser om lysforhold, adgang, lesesalskapasitet, luftkvalitet og annet, som kan knyttes opp mot universitetets bygningsmasse.

Sosialt/ psykososialt: Henvendelser om det sosiale eller psykososiale læringsmiljøet, og som ikke kan knyttes opp mot enkeltpersoners opptreden/ adferd.

Tilrettelegging: Universiteter og høyskoler plikter å legge til rette for studenter med særskilte behov. Dette er regulert i universitets- og høyskoleloven § 4-3 om læringsmiljø. Det kan være saker som allerede er definert som en tilretteleggingssak av den som henvender seg, eller som blir identifisert som det av den som registrerer saken.

Figur 2 E:

I kategorien «Disiplinær/skikkavurdering» er saker hvor studenter står i fare for å miste studieretten sin. Dersom sak reises for skikkenemnd eller klagenemnd, har studenten rett på advokatbistand. Studentombudets arbeid i disse sakene er derfor som regel begrenset til den innledende fasen, eventuelt forhold etter at en utestengelsesperiode er over.

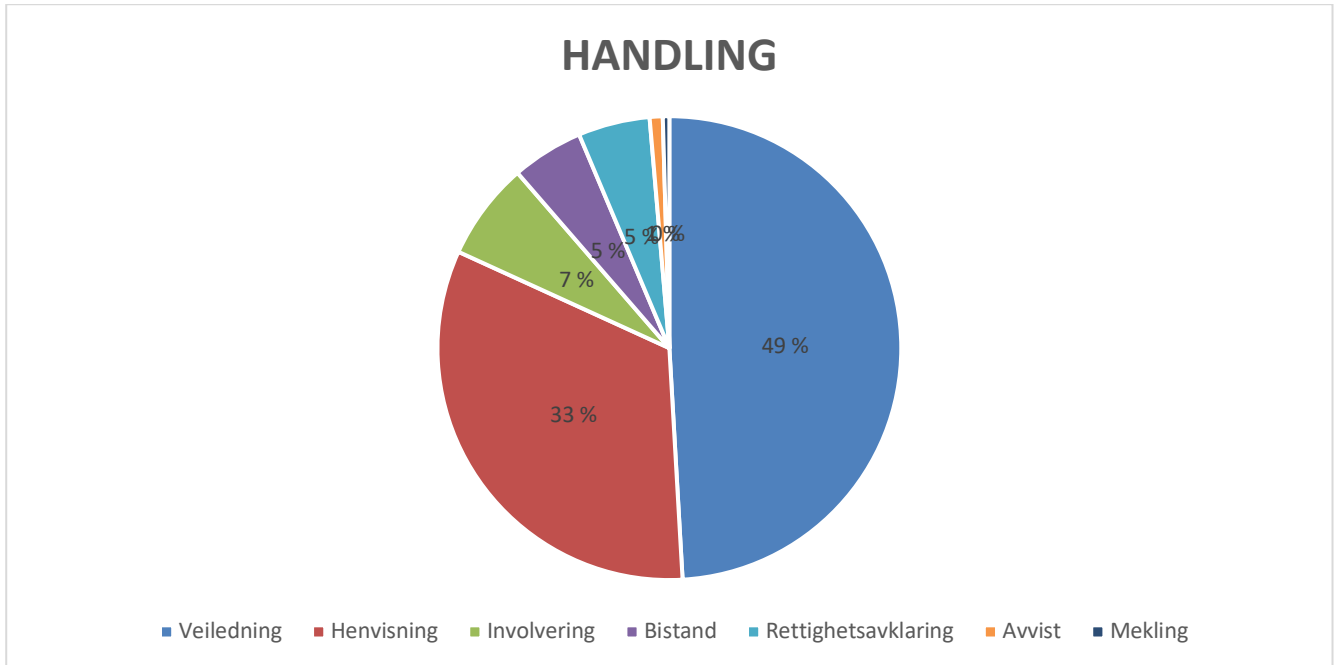
Fusk/ akademisk uredelighet: Henvendelser fra studenter som er mistenkt for fusk, eller hvor det er spørsmål/ uklarheter om saksbehandlingen eller inntreden etter utestengelsesperiode.

Skikkavurdering: Henvendelser som enten gjelder en definert såkalt «særskilt» skikkasak, eller hvor den som registrerer vurderer saken til å høre til denne kategorien på annen måte, f.eks. ved mulig omgåelse av skikkareglene.

Andre disiplinærsaker: Henvendelser som gjelder universitets- og høyskoleloven § 4-8, første og annet ledd, eventuelt mulig omgåelse av disse bestemmelsene.

Merknad på politiattest: Henvendelser som gjelder universitets- og høyskoleloven § 4-9, eventuelt mulig omgåelse av disse bestemmelsene.

Figur 4:

Veiledning: Student får veiledning om ulike muligheter i en oppstått situasjon, som studenter opplever som et problem. Det er et mål å sette studenten i stand til å best mulig håndtere egen situasjon, etter å ha vært i kontakt med oss.

Henvisning: Person blir henvist til rette myndighet, enten internt på UiO eller eksternt.

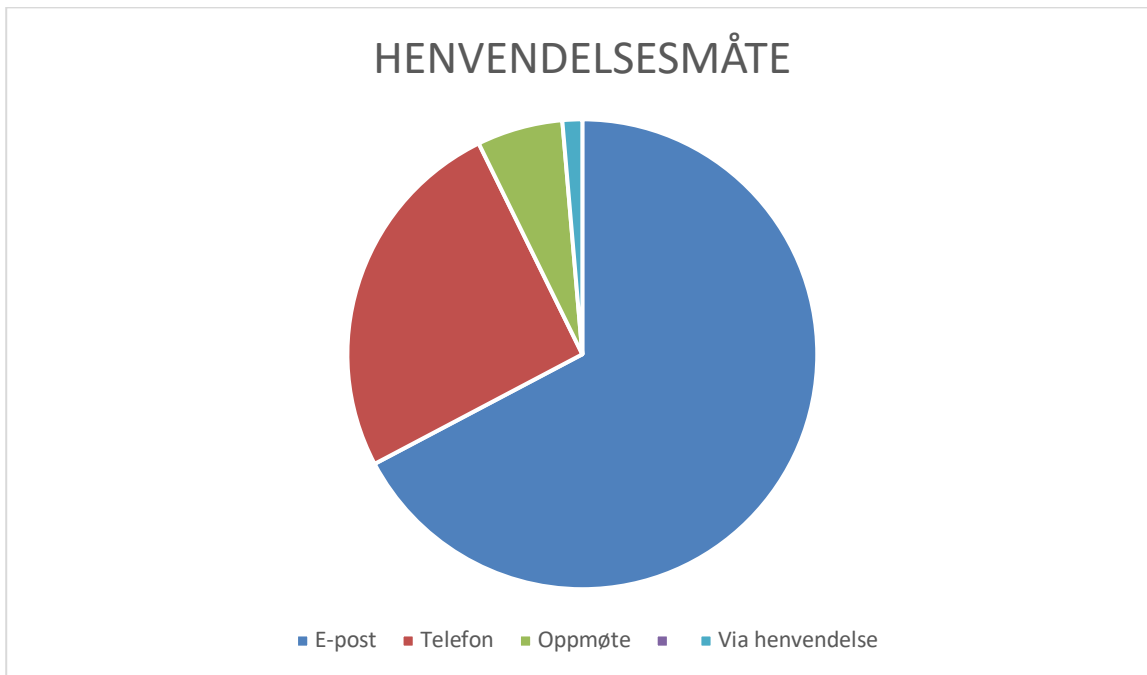
Involvering: Student får tilbud om (og aksepterer) at vi involverer oss i saken, fordi vi mistenker at det har skjedd en feil, eventuelt er det noe vesentlig som er uklart og som vi ser grunn til å bidra med å oppklare.

Bistand: Student tar kontakt i forbindelse med Si fra-sak eller disiplinærsak, og ønsker vår veiledning og støtte i prosessen, uten at vi gjør noen realitetsvurdering av saken.

Rettighetsavklaring: Student tar kontakt før en situasjon har oppstått, med spørsmål om hvilke regler som gjelder.

Avvist: Student eller andre som eksplisitt ønsker vår hjelp, men hvor problemstillingen ikke hører innenfor studentombudsordningen.

Mekling: Konfliktmekling mellom to parter, basert på frivillighet og tillit fra begge, med sikte på å finne en løsning.

Kommentar: Fra medio april og ut året, var det ikke mulig å henvende seg ved oppmøte, pga. byggearbeider i Kristian Ottosens hus.